

Sygn. akt: XVIII C 3572/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maj 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w Wydziale XVIII Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Piotr Wewióra

protokolant: Michał Frajtek

rozpoznawszy: 11 maj 2017 roku

w Ł. na rozprawie

sprawę z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko: M. A. (1)

o: zapłatę

oddala powództwo.

XVIII C 3572/16

UZASADNIENIE

I. *Stanowiska stron.*

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 25 listopada 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., reprezentowany przez radcę prawnego, domagał się zasądzenia od pozwanej M. A. (1) 3.000 zł z ustawowymi odsetkami od 29 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu według spisu. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzone roszczenie wynika z dokonanej sprzedaży sprzętu AGD oraz dwóch cesji wierzytelności (k. 2 – 3)

Na rozprawie 16 listopada 2016 roku pozwana nie uznała powództwa podnosząc, że garnków z pokazu nie otrzymała, a nadto umowa była taka, że jeżeli nie wpłaci 300 zł do 31 grudnia 2013 roku, to cała sprawa jest zakończona. Do zamknięcia rozprawy strony nie zmieniły swoich stanowisk w sprawie. (k. 26)

II. *Ustalenia faktyczne i ocena dowodów.*

M. A. (1) uczestniczyła 28 grudnia 2013 roku w Ł. w pokazie garnków, w wynajętym na ten cel lokalu. W związku z prezentacją podpisała dokument zatytułowany „umowa nr (...)”. Zgodnie z ustnymi ustaleniami, wpłacenie 300 zł do 31 grudnia 2013 roku było warunkiem, bez ziszczenia się którego umowa o ratalną sprzedaż nie dochodziła do skutku, a sprawa ulec miała zamknięciu. Wówczas też miano zdecydować, czy towar zostanie nabyty na raty, czy za gotówkę. W żadnym razie nie miały to być raty bankowe. Żaden towar nie został M. A. (1) wydany.

(zeznania M. A., 00:03:35, 00:07:38 – 00:14:00, k. 26)

W treści dokumentu umowy zawarto upoważnienie od kupującego dla sprzedawcy do wystawienia faktury bez podpisu kupującego (pkt 16). Zawarto w dokumencie również stwierdzenie, że kupujący zawarł umowę w lokalu przedsiębiorstwa i został pouczony o braku możliwości odstąpienia od umowy (pkt 15); oświadczył, że akceptuje warunki umowy wzajemnej oraz ich przyjęcie potwierdza własnym podpisem (pkt 17). W celu zabezpieczenia

odroczonej płatności miał zostać wystawiony weksel (pkt 9) Podpis w miejscu przeznaczonym dla sprzedawcy jest nieczytelny, podobnie jak – częściowo kodowe – oznaczenia towarów wymienionych jako sprzedane. Niewypełnione pozostały pola „cena”, „upust”. Przy wpłacie: „300” znajduje się adnotacja „będzie wpłacone do 31.12.2013” i podpis (...) złożony ręką M. A. (1). Nie zostało zaznaczone żadne z dwóch pól w pozycji 12: ani oznaczone (...) ani – (...). W polu liczba rat wpisano: „24”, zaś w polu wysokość raty z odsetkami: „166,50”. Jednakże w uwagach do wcześniejszego pola 11 wpisano: (...) 2 %”. Nie wypełniono pola „Termin płatności”. Bezpośrednio nad polem przeznaczonym na datę i podpis kupującego znajduje się tekst: „Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję (sic) «Ogólne warunki umowy firmy (...) Sp. z o. o. Spółka komandytowa».”.

(dokument umowy, k. 11)

Powód nie wykazał przede wszystkim, kto jest sprzedawcą. Dokument wprawdzie sprawia wrażenie, jakoby sprzedawcą był przedsiębiorca działający pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w P., ale nigdzie w treści dokumentu umowy nie jest to jednoznacznie stwierdzone, zaś w miejscu przeznaczonym dla sprzedawcy znajduje się podpis osoby fizycznej nie opatrzony żadną wzmianką o działaniu w charakterze pełnomocnika sprzedawcy, choćby poprzez powszechnie i zwyczajowo używany w takich sytuacjach odcisk pieczęci firmowej. Nawet odwołanie się do ogólnych warunków obowiązujących w działalności (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w P. nie dotyczy ogólnych warunków sprzedaży, lecz ogólnych warunków bliżej niesprecyzowanej umowy. Powód nie wykazał nadto, co właściwie było przedmiotem sprzedaży – dokument umowy jest tutaj całkowicie nieczytelny. Nie wykazano nadto uiszczenia 300 zł, co zgodnie z wiarygodnymi zeznaniami pozwanej było warunkiem wywołania skutków przez podpisywany dokument, jak również wydania rzekomo zakupionych rzeczy – co wskazywałoby choćby pośrednio na złożenie zgodnych oświadczeń woli i wykonanie wzajemnego zobowiązania poprzednika prawnego powoda. Brak możliwości ustalenia treści stosunku prawnego w zakresie określonym w ogólnych warunkach powołanych w dokumencie umowy, co ma znaczenie dla ustalenia szczegółowych zasad spełnienia świadczeń, wreszcie wystawienia weksla jako zabezpieczenia, co ewentualnie mogłoby wskazywać na dalszą kontynuację i wywiązanie się przez sprzedawcę z jego zobowiązania.

Tymczasem zeznania pozwanej składają się na spójny obraz: pozwana uczestniczy w prezentacji garnków, wbrew treści dokumentu umowy odbywającej się poza lokalem przedsiębiorstwa domniemanego sprzedawcy, w specjalnie do tego typu działań przygotowanym pomieszczeniu. Pozwana szczerze przyznaje się do własnej niefrasobliwości, co tylko utwierdza w przekonaniu, że nie ma podstaw do kwestionowania jej twierdzeń faktycznych co do tego, że zgodnie z porozumieniem, warunkiem dojścia umowy do skutku było wpłacenie 300 zł do 31 grudnia 2013 roku; koresponduje to ze wzmianką na dokumencie umowy, którym posłużył się sam powód, a więc musiała ona zostać naniesiona przy jego podpisywaniu.

W tych okolicznościach w istocie bez znaczenia jest kwestia przelewów wierzytelności. Dalsze czynności związane z obrotem twierdzoną wierzytelnością nie mogły spowodować jej skutecznego powstania względem pozwanej.

Należy jednak podkreślić, że nie zostały prawidłowo złożone wnioski dowodowe w tym zakresie przez powoda, reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika. Treść pól 10.1.1-2 – 10.4.1-2 wskazuje w sposób oczywisty na wnioskowanie o przeprowadzenie dowodu z dokumentu prywatnego. Tymczasem powód nie załączył ani oryginałów, ani potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii tychże dokumentów. Z treści pola 12 formularza P wynika, że powód zawarł te dokumenty w postaci zapisu na płycie CD. Otóż nie jest rolą Sądu działanie za sekretariat powoda i drukowanie materiałów przezeń nadesłanych celem załączenia ich do akt i doręczenia stronie przeciwnej, a we wnioskach dowodowych brak jest wniosku o dopuszczenie dowodu z odtworzenia płyty. Nie jest również rolą Sądu wyręczanie zawodowego pełnomocnika w należyтым formułowaniu wniosków dowodowych. Nadto tego typu postępowanie jest wątpliwe w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy nie wynika, by pozwana była osobą posługującą się komputerem w sposób biegły i miała do niego dostęp, a dla zapoznania się z tym dowodem koniecznym jest posiadanie dostępu do komputera i choćby podstawowe opanowanie jego obsługi. Tymczasem dowód z dokumentu prywatnego niczego takiego nie wymaga – środek dowodowy w postaci dokumentu prywatnego nie wymaga dla zapoznania się z treścią dowodu korzystania z żadnych urządzeń ani dodatkowych umiejętności, poza umiejętnością czytania w

języku polskim. Wątpliwą jest praktyka, zwłaszcza w sprawach konsumenckich, gdy powód będący przedsiębiorcą narzuca stronie przeciwnej taką postać dowodu, która wymaga specjalnego sprzętu lub umiejętności celem zapoznania się z dowodem, jak choćby możliwości skorzystania z komputera celem odtworzenia zapisu obrazu zeskanowanego dokumentu utrwalonego na płycie CD, w sytuacji gdy dowód ten jest możliwy do przeprowadzenia w sposób niewymagający spełnienia żadnych dodatkowych warunków, w szczególności przez złożenie odpisu dokumentu jako załącznika do pozwu.

W tych okolicznościach, wobec braku stosownego wniosku dowodowego, dowodu z odtworzenia zapisów na płycie CD nie przeprowadzano.

III. **Ocena roszczenia.**

(A) Zasada odpowiedzialności.

Z uwagi na wskazaną w dokumencie datę 28 grudnia 2013 roku, uwzględnić należy stan prawny na ten dzień.

Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 k.c.). Umowę należy oceniać w świetle obowiązujących wówczas przepisów o sprzedaży konsumenckiej (art. 535¹ k.c.). Oznacza to iż zastosowanie znajduje zasada, zgodnie z którą przy sprzedaży na raty, na przedpłaty, na zamówienie, według wzoru lub na próbę oraz sprzedaży za cenę powyżej dwóch tysięcy złotych sprzedawca jest obowiązany potwierdzić na piśmie wszystkie istotne postanowienia zawartej umowy (art. 2 ust. 2 u.s.k.1).

Umowa sprzedaży jest umową wzajemną (art. 488 § 2 k.c.). Świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych (świadczenia wzajemne) powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia (art. 488 § 1 k.c.). Jeżeli świadczenia wzajemne powinny być spełnione jednocześnie, każda ze stron może powstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, dopóki druga strona nie zaoferuje świadczenia wzajemnego (art. 488 § 2 k.c.).

Powód dochodzi wierzytelności jako cesjonariusz. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Nie oznacza to jednak pogorszenia sytuacji dłużnika, gdyż przysługują mu nadal – choć już przeciwko nabywcy wierzytelności – wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.).

Strony uzależniły skuteczność zawartej umowy od zapłacenia przez pozwaną 300 zł do 31 grudnia 2013 roku. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego (warunek – art. 89 k.c.).

(B) Skutki nieziszczenia się warunku.

Pozwana nie uiszczała 300 zł. W tej sytuacji przyjęć należy, że zgodnie z wolą stron ustały wszystkie skutki związane z podpisaniem umowy z 28 grudnia 2013 roku. Dlatego zasadnie nie wydano pozwanej towaru objętego umową.

W tych okolicznościach nie jest jednak również zasadne dochodzenie jakichkolwiek należności przez powoda, nawet przy założeniu, że pierwotnym sprzedawcą był przedsiębiorca działający pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w P..

(C) Niewykazanie osoby sprzedawcy.

Jednakże nawet gdyby wykazano uiszczenie 300 zł warunkujących skuteczność umowy z 28 grudnia 2013 roku, powód nie zdołał wykazać swojego uprawnienia.

Jak wyżej wskazano, w treści umowy nie ma stwierdzenia, że sprzedawcą jest przedsiębiorca działający pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w P., zaś w polu „Data i podpis sprzedawcy” podpisała się osoba fizyczna bez jakiegokolwiek wskazania na składanie podpisu w charakterze przedstawiciela wspomnianego przedsiębiorcy. Skoro zatem powód wywodzi swoje uprawnienie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w P. jako pierwotnego wierzyciela, a nie od osoby fizycznej podpisującej umowę jako sprzedawca, tedy w świetle dokumentu brak jest podstaw do ustalenia, że powód jest uprawniony do dochodzenia jakichkolwiek roszczeń przysługujących sprzedawcy na podstawie przedmiotowej umowy.

(D) Rozstrzygnięcie.

Wobec ziszczenia się warunku, od którego strony uzależniły ustanie skutków zawartej umowy, alternatywnie wobec niewykazania osoby pierwotnego wierzyciela, a nadto również pełnej treści zobowiązania pozwanej, a to wobec braku mających mieć zastosowanie w sprawie – zgodnie z załączoną umową – ogólnych warunków, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Dostrzeżono cofnięcie pozwu w części ze zrzeczeniem się roszczenia, jednakże w sprawie wystąpiły okoliczności szczególne, wobec których należało uznać cofnięcie za niedopuszczalne wobec sprzeczności z zasadami współzycia społecznego (art. 203 § 4 k.p.c.). Dotyczy to w szczególności istotnych wątpliwości co do samych okoliczności zawarcia umowy, rzeczywistych jej stron, zakresu czasowego i rozmiaru ekonomicznego zobowiązania pozwanej. W tych okolicznościach sprzeczne z zasadami współzycia społecznego byłoby pozostawienie poza granicami merytorycznego rozstrzygnięcia jakiegokolwiek części roszczenia procesowego, jakie powód opiera na przedmiotowej umowie; zasady te wymagają, by wobec tak rażących wątpliwości, pozwana uzyskała merytoryczne rozstrzygnięcie o całości roszczenia procesowego powoda, zgłoszonego w niniejszej sprawie.

IV. **Koszty.**

Powód przegrał sprawę w całości.

Pozwana nie wykazała jednak poniesienia żadnych kosztów, podlegających zwrotowi jako koszty procesu (art. 98 § 2 k.p.c.).

1 Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176, z późn. zm.).